

Modellen in de gezondheidspsychologie (H002099)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0

Studietijd 120 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk
hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Goubert, Liesbet

PP05

Verantwoordelijk lesgever

De Paepe, Annick

PP05

Medelesgever

Van Damme, Stefaan

PP05

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

stptn

aanbodsessie

Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)

4

A

Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen

4

A

Bachelor of Arts in de wijsbegeerte

4

A

Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting nieuwe media en maatschappij)

4

A

Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)

4

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Gezondheid, gezondheidspromotie, gedragsveranderingstechnieken, zelf-regulatie, self-management, ziekte, ziektegedrag, klinische gezondheidsproblemen

Situering

Het opleidingsonderdeel 'Modellen in de gezondheidspsychologie' situeert zich in de derde bachelor en maakt in het programma deel uit van het blok 2 'Modellen in de psychologie'. In blok 2 komen verscheidene modellen in een biopsychosociale benadering aan bod om te bestuderen hoe we de mens kunnen verklaren, begrijpen, voorspellen.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:

- Situering van de gezondheidspsychologie binnen de historische en culturele context;
- Situering van de gezondheidspsychologie binnen het biopsychosociaal perspectief op ziekte, ziek-zijn, ziekte-rol en op gezondheid;
- Bepaling van sterktes en tekortkomingen van het biomedisch model, en de diverse antwoorden hierop.
- Uitwerking van een hedendaags biopsychosociaal model op ziekte en gezondheid, met klemtoon op verklarend pluralisme
- De definiëring van de eigenheid van gezondheidspsychologie binnen het biopsychosociaal model.
- Een verdere definiëring van gezondheidspsychologie aan de hand van aantal kernvragen. Als antwoord op deze vragen worden volgende stellingen uitgewerkt en toegelicht
 - Mensvisie: Mens is een zelf-regulerend organisme
 - Rol van context: Persoon is een persoon-in-context, en gedrag is een actie-in-context

- Visie op (ab)normaliteit: De persoon wordt benaderd vanuit person centered perspectief, en als normaal individu, of normaal individu in abnormale context.
- Visie op helpende en belemmerende factoren: Gezondheidspsychologie is veranderingsgericht. Etiologie en veerkracht, helpende en belemmerende factoren figureren op gelijke voet, met oog voor verandering.
- Processen van verandering. Naast niet-specifieke factoren wordt verandering bewerkstelligd door specifieke motivationele en zelf-regulerende processen. De persoon wordt aangesproken als eigen expert, met als gevolg een participatorische benadering en een shared decision making.
- Fundamentele grondhouding: Pragmatisme en contextueel functionalisme
- De diverse domeinen in de gezondheidspsychologie worden gedefinieerd en geïllustreerd aan de hand van uitdagingen op het niveau van gezondheidspromotie en primaire preventie, screening en secundaire preventie, en revalidatie en tertiaire preventie.
- De bespreking van en kritische reflectie over kernconcepten en –modellen in de gezondheidspsychologie, beginnend bij sociaal-cognitieve modellen (health-belief model, theory of reasoned action/planned behaviour) tot motivationele en zelfregulatie-modellen (Health Action Process Approach, Stages of Change, motivatie en zelfregulatie-modellen)
- Uitwerking en toepassing op aantal gezondheidsgerelateerde fenomenen.

Begincompetenties

Basiskennis en -vaardigheden mbt onderzoeksmethoden en statistische technieken in de psychologie

Basiskennis van psychologische processen in cognitie, emotie en gedrag

Eindcompetenties

- 1 De eigenheid van gezondheidspsychologie ten aanzien van aanverwante disciplines binnen het biopsychosociaal model formuleren, en de grenzen ervan aanduiden.
- 2 Oorspronkelijke en geavanceerde kennis van de gezondheidspsychologie beheersen.
- 3 Deze kennis creatief en kritisch aanwenden bij problemen in de gezondheidspsychologie.
- 4 Ethische, maatschappelijke en culturele (diversiteit) aspecten integreren in de analyse van gezondheidsproblemen.
- 5 Het systematisch en kritisch reflecteren over constructen en theorieën.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges worden afgewisseld met zelfstandig werk. Er zijn opdrachten (zelfstandig werk) voorzien waarbij de student inzicht in concepten verwerft, en concepten in de praktijk brengt (ondermeer identificatie van gedragsveranderingstechnieken, zelf gezondheidsgedrag veranderen). Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Een syllabus met de structuur, doelstellingen, inhoud, en evaluatiemethoden van het opleidingsonderdeel wordt ter beschikking gesteld.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

(Goedgekeurd)

Type: Slides

Naam: Slides
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Reader

Naam: Relevante teksten, artikelen, en andere bronnen worden ter beschikking gesteld via Ufora.
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

- Ayers, S., Baum, A., McManus, C., Newman, S., Wallston, K., Weinman, J., West, R. (2007). Cambridge Handbook of Psychology, Health and Medicine. Cambridge: Cambridge University Press
- Carver, C.S., & Scheier, M.F. (2001). On the self-regulation of behavior. New York; Cambridge University Press,
- Crombez, G. (2022), editor. Comprehensive Clinical Psychology, Second Edition, Volume 8: Health Psychology, Elsevier.
- Crombez, G., Eccleston, C., Van Damme, S., Vlaeyen, J.W.S., & Karoly, P. (2012). Fear-avoidance model of chronic pain: the next generation. Clinical journal of Pain, 28, 475-483.
- de Ridder, D. & de Wit, J. (2006) Self-regulation in health behaviour. Chichester: John Wiley & Sons.
- Ghaemi, S.N. (2010). The rise and fall of the biopsychosocial model: Reconciling Art & Science in Psychiatry. Baltimore: The John Hopkins University Press. 253p.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via Ufora.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Periodegebonden evaluatie (15/20) bestaat uit een schriftelijk examen met 20 meerkeuzevragen en 2 open vragen. Niet-periodegebonden evaluatie (5/20) bestaat uit de evaluatie van participatie (het tijdig en kwalitatief uitvoeren van de opdrachten) en werkstuk (verslag van opdrachten ivm gedragsverandering). Deelname aan het inhaalexamen is enkel mogelijk na voorafgaandelijke toestemming door de lesgever en heeft een gewijzigde vorm, nl. vier open examenvragen (i.p.v. twee open examenvragen en 20 meerkeuzevragen).

Eindscoreberekening

De periodegebonden evaluatie telt mee voor 75% en de niet-periodegebonden evaluatie voor 25%. Deelname aan alle onderdelen van de evaluatie is verplicht. Periodegebonden evaluatie bestaat uit een schriftelijk examen met 20 meerkeuzevragen (7,5 punten) en 2 open vragen (7,5 punten). Niet-periodegebonden evaluatie bestaat uit de evaluatie van participatie (1/20) en werkstuk (4/20). Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één van beide onderdelen kan

men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

Het eindcijfer is het gewogen gemiddelde van de verschillende onderdelen.

Studenten kunnen voor dit opleidingsonderdeel enkel slagen wanneer ze voor alle onderdelen minimum 10/20 behalen.

Wanneer studenten voor minstens één van de onderdelen minder dan 10/20 behalen dan gelden onderstaande regels:

- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie een 8/20 of 9/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer, nl. 9/20.
- Indien men voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20 behaalt, kan men niet slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Als de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer, nl. 7/20

Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar. Deelresultaten worden nooit afgerond